

کد اختماسی همایش
۹۷۱۸۱-۲۱۰۴

راهنمای همایش

مجلس شورای اسلامی

فان بازار

مجلس شورای اسلامی

مجلس شورای اسلامی

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

استفاده از روش های ترکیبی در استخراج اسانس و عصاره از گیاهان دارویی

شادی شریف زاده^۱، حبیب اله عباسی^۲، صفورا کریمی^۳، محمد رضا عساری^۴

۱-دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی شیمی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، دزفول، ایران

۲-استادیار، گروه مهندسی شیمی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، دزفول، ایران

۳-استادیار، گروه مهندسی شیمی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، دزفول، ایران

۴-دانشیار، گروه مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، دزفول، ایران

چکیده

امروزه به دلیل بازده پایین، زمان استخراج طولانی، تخریب ترکیبات غیراشباع، اتلاف ترکیبات فرار و بعضاً باقی ماندن حلال های سمی و همچنین مصرف انرژی بالا استفاده از روش های سنتی استخراج تقریباً منسوخ شده است. از طرفی کاربرد گسترده، قیمت بالا و حساس بودن اسانس ها نسبت به شرایط استخراج، منجر به پیدایش و گسترش روش های نوین استخراج گردیده است. از جمله روش های نوین می توان به استخراج به کمک فراصوت، استخراج به کمک مایکروویو، استخراج به کمک سیال فوق بحرانی و استخراج به کمک حلال پرشتاب اشاره کرد. این روش ها علاوه بر حفظ خصوصیات کیفی اسانس، سریع تر و ارزان تر نیز می باشند. مزایای استفاده از این روش ها عبارتند از: سرعت بالاتر، بازده بیشتر، انتقال جرم بیش تر، گرادیان حرارتی کم تر، کاهش اندازه تجهیزات، زمان استخراج کوتاه تر و همچنین کاهش استفاده از حلال های آلی سمی. همچنین اخیراً نیز روش های ترکیبی که شامل ترکیب دو روش نوین هستند به دلیل بالا رفتن مزیت و کم کردن معایب هر کدام از روش ها، مورد توجه قرار گرفته اند. در مطالعه حاضر به معرفی روش های ترکیبی انجام شده برای استخراج اسانس و یا عصاره ی گیاهان دارویی پرداخته شده است. از جمله این روش ها می توان به استخراج به روش ترکیبی فراصوت مایکروویو، استخراج به روش ترکیبی فراصوت و تکنیک میکرو استخراج مایع- مایع پخشی و استخراج به روش ترکیبی سیال فوق بحرانی و تکنیک میکرو استخراج مایع- مایع پخشی اشاره کرد.

واژگان کلیدی: فراصوت، مایکروویو، سیال فوق بحرانی، میکرو استخراج، روش های ترکیبی استخراج